

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОЂА
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: МАЈ 2024. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 6:
ПРИМЈЕНА УПРАВЉАЧКОГ РАЧУНОВОДСТВА

I – ТЕСТ ПИТАЊА

1. Извјештаји управљачког рачуноводства не садрже:

- a) анализе разлога насталих одступања од планираних трошкова материјала,
- b) извјештаје о успјеху профитних центара,
- c) прошле финансијске информације о резултатима цјелине предузећа,
- d) анализе о релевантним трошковима при алтернативном пословном одлучивању.

2. Супер-варијабилни обрачун трошкова (енг. throughput costing) разликује се од варијабилног обрачуна трошкова залиха за износ:

- a) директних трошкова материјала,
- b) индиректних трошкова материјала,
- c) директних трошкова рада,
- d) индиректних трошкова рада.

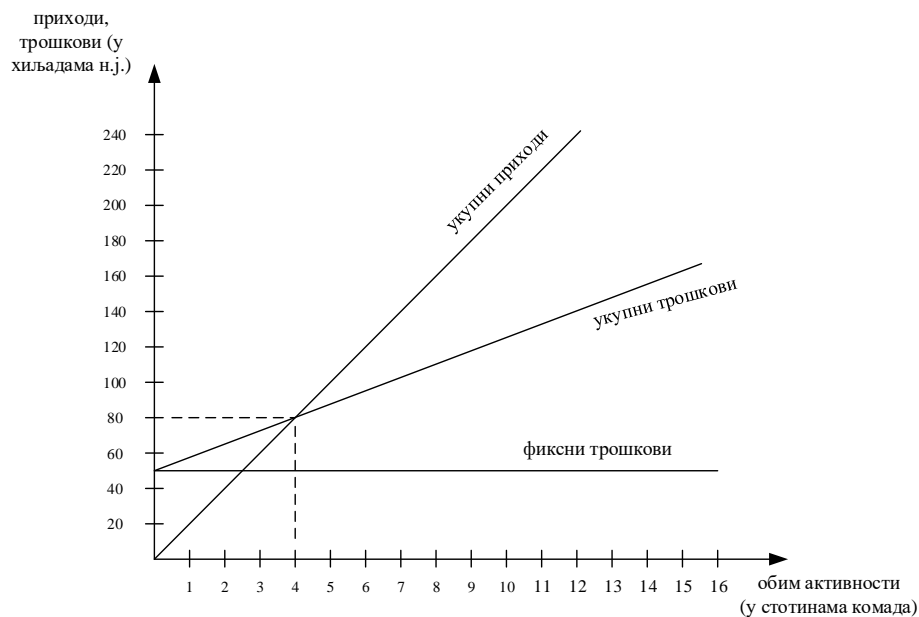
3. У трошкове периода спадају:

- a) трошкови контроле квалитета учинака након производње,
- b) трошкови закупа производне хале,
- c) трошкови осигурања постројења,
- d) ниједан од понуђених одговора није тачан.

4. Компетентност, као етички стандард за (управљачке) рачуновође, подразумијева:

- a) одговорност да се релевантни корисници информишу у вези са одговарајућом употребом повјерљивих информација, као и да се надзире и обезбиједи усаглашеност са процедурама
- b) професионалне дужности обављају у складу са релевантним законима, прописима и техничким стандардима,
- c) обезбиједи тачне, јасне, концизне и ажурне информације и препоруке за подршку пословном одлучивању, те препознају и помогну управљање ризицима,
- d) одржавање коректних пословних веза са екстерним корисницима рачуноводствених извјештаја.

5. У случају постојања података наведених на следећем графичком приказу:



а за текући обим активности од 500 комада готових производа, маржа сигурности вриједносно изражена износи:

- a) 10.000 н.ј.
- b) 20.000 н.ј.
- c) 30.000 н.ј.
- d) 80.000 н.ј.

6. Приликом одлучивања о прихватању специјалне наруџбе (наруџбе ван редовних канала дистрибуције по нижим продајним цијенама од уобичајено коришћених) релевантне нефинансијске информације су:

- a) додатни приходи и додатни трошкови,
- b) губитак продаје постојећим купцима,
- c) расположивост постојећег капацитета,
- d) сви наведени одговори су тачни.

7. Анализа односа трошкови – обим активности – профит (CVP анализа) се заснива на претпоставци да:

- a) нема разлике између обима производње и обима продаје,
- b) су трошкови подијељени на примарне и секундарне,
- c) продајни микс уобичајено није константан,
- d) нема неслагања рачуноводственог и маркетиншког (продајног) особља.

8. Планирана стопа фиксних трошкова по јединици производа најмања је у случају обрачуна који би користио:

- a) теоријски капацитет,
- b) практични капацитет,
- c) нормални капацитет,
- d) плански (буџетски) капацитет, ако је план активности мањи у односу на уобичајене претходне активности.

- 9. Предности концепта дефинисања продајних цијена на методологији „трошкови плус“ у случају примјене непотпуних трошкова као трошковне базе су:**
- боље коришћење расположивих капацитета,
 - осјећај сигурности – свака продаја доноси позитиван резултат,
 - етички аспект – разумно и за купце,
 - флексибилна продајан цијена.
- 10. За потребе доношења одлуке о прихватању специјалне наруџбе, требало би узети о обзир:**
- додатне приходе и додатне трошкове,
 - очекиване будуће набавке од истог купца – да ли ће их бити,
 - расположиви капацитет,
 - опортунитетне трошкове настале због те одлуке.
- 11. Приступ одређивању цијена на дуги рок који је базиран на то „шта купци желе, шта су спремни да плате, коју цијену ће понудити конкуренција“ је:**
- приступ трошкови плус
 - тржишни приступ
 - трошковни приступ
 - ништа од наведеног
- 12. Закључани (фиксирани) трошкови су:**
- трошкови који се мијењају с обимом производње
 - трошкови који остају исти без обзира на обим производње
 - трошкови који још нису настали, али је извјесно да ће настати јер је то одређено избором дизајна производа
 - трошкови који директно утичу на процес производње
- 13. Шта не улази у основне претпоставке о CVR анализи:**
- понашање укупних трошкова и прихода је линеарно у односу на број јединица за релевантни обим
 - продајна цијена, јединични варијабилни трошкови и фиксни трошкови су познати и остају непромијењени
 - анализа покрива или појединачни производи или претпоставља да је производни микс непромијењен
 - у обрачун се укључују вријеме и вриједност новца
- 14. Главни буџет је:**
- сажети приказ оперативног и финансијског плана за будући период
 - сажети приказ планираних новчаних токова у будућности
 - сажети приказ очекиваних прихода
 - опширан приказ остварених финансијских резултата

15. Каизен буџет је:

- a) буџет који захтијева објективност
- b) буџет који захтијева константно унапређење
- c) буџет који захтијева висок ниво флексибилности
- d) буџет који захтијева константно провјеравање

16. Које од наведених питања је кључно у процесу праћења и контроле:

- a) Да ли је потребна регрутација додатног особља?
- b) Да ли је могућа успјешна имплементација?
- c) Да ли се буџетска средства троше ефикасно?
- d) Да ли постоји разлика између планираних и стварних трошкова?

17. Одлука треба ли предузеће отворити или затворити у вансезонским мјесецима је у суштини:

- a) одлука „производити или куповати“
- b) одлуке о кориштењу капацитета
- c) одлука о задуживању
- d) одлука о куповини земљишта

18. Одлука о укидању профитних центара се:

- a) назива и одлука о кориштењу капацитета
- b) мора темељити искључиво на финансијској анализи
- c) не мора темељити искључиво на финансијској анализи
- d) односи на одлуку о „производњи или куповини“

19. Како дефинишемо таргет трошкове?

- a) Таргет трошкови представљају укупне трошкове по којима производ може бити произведен да би био профитабилан.
- b) Таргет трошкови представљају цијену коју је купац вољан да плати за одређени производ.
- c) Таргет трошкови представљају укупне трошкове одређеног производа.
- d) Таргет трошкови представљају таргет цијену увећану за таргет зараду.

20. Дискриминацијска цијена је:

- a) пракса одређивања различитих цијена за различите купце
- b) пракса одређивања већих цијена када је потражња велика и мањих када је потражња слабија
- c) пракса снижавања цијене са циљем елиминисања конкуренције да би се након тога повећале цијене и остварила зарада
- d) пракса договарања између више предузећа са циљем постизања већих цијена у односу на оне које би се оствариле на тржишту

II - ЗАДАЦИ

Задатак број 1

Производно предузеће има следеће показатеље успјешности пословања за прва два мјесеца 2023. године:

	Јануар	Фебруар
Јединични подаци (у комадима):		
Почетне залихе	300	800
Производња	15.000	15.200
Продаја	14.500	15.500
Варијабилни трошкови (у новчаним јединицама):		
Производни трошкови по произведеној јединици	400	400
Трошкови маркетинга (оперативни трошкови по продатој јединици или трошкови периода)	120	120
Фиксни трошкови (у новчаним јединицама):		
Производни трошкови	1.000.000	1.000.000
Трошкови маркетинга	300.000	300.000
Продајна цијена по јединици производа	1.000	1.000

Претпоставка је да предузеће користи „ФИФО“ обрачун тока залиха, те да је варијабилни производни трошак у претходном обрачунском периоду (децембар) износио 420 н.ј. по произведеној јединици.

I Пословни резултат за мјесец јануар 2023. године, према билансу успјеха креираном по методологији обрачуна вриједности залиха по варијабилним трошковима, је:

- a) 5.654.000 н.ј.
- b) 5.660.000 н.ј.
- c) 6.140.000 н.ј.
- d) 5.755.000 н.ј.

(Тачно урађен дио задатка – 14 бодова)

II Пословни резултат за мјесец фебруар 2023. године према билансу успјеха креираном оп методологији обрачуна вриједности залиха по варијабилним трошковима, је:

- a) 5.680.000 н.ј.
- b) 5.660.000 н.ј.
- c) 6.140.000 н.ј.
- d) 5.750.000 н.ј.

(Тачно урађен дио задатка – 10 бодова)

Доказ:

**III Разлика у пословним резултатима два анализирана обрачунска периода
посљедица је:**

- a) утицаја промјене у обиму продаје и обиму производње,
- b) утицаја промјене у обиму продаје,
- c) утицаја промјене у продајним цијенама и продатим количинама,
- d) утицаја промјене у продатим количинама и промјенама у јединичним
варијабилним трошковима.

(Тачно урађен дио задатка – 6 бодова)

Задатак број 2

Полазне информације су:

Подаци	Година		
	И	ИИ	ИИИ
Почетне залихе	0	800	200
Производња	3.200	2.000	4.000
Продаја	2.400	2.600	3.000
Крајње залихе	800	200	1.200

Опис	Износ по јединици
Продајна цијена	25
Производни варијабилни трошкови	
- директни материјал	2,75
- директни рад	1
- индиректни производни трошкови	1,25
Укупно производни варијабилни трошкови	5
Варијабилни трошкови маркетинга	4,25
	Укупни износ
Фиксни трошкови производње	12.000
Фиксни трошкови маркетинга	10.800

Деноминатор (нормални капацитет) је 3.200 јединица. Производња у току је нула. Све варијансе се описују на терет расхода периода у којем су настале.

- Израчунајте ускладиштиве трошкове по варијабилном и апсорпционом систему обрачуна трошкова ! (2 x 3 = 6 бодова)
- Саставите биланс успјеха по апсорпционом систему обрачуна трошкова за све три године ! (3 x 8 = 24 бода)

РЈЕШЕЊЕ:

